Vnitrostátní obecné soudy

Maďarsko

Tato část poskytuje informace o organizaci obecných soudů v Maďarsku.

Obecné soudy – úvod

Systém civilního soudnictví

Soudy prvního stupně

Okresní soudy a obecné soudy

Projednávání věcí, jež ze zákona nespadají pod obecné soudy, přísluší **okresním soudům (járásbíróságok)**.

Obecné soudy (törvényszékek) jednají jako soudy prvního stupně v těchto věcech:

majetkoprávní žaloby, v nichž výše nároku přesahuje 30 milionů HUF (přibližně 106 000 EUR), kromě případů, kdy je soudní řízení zahájeno spolu s žádostí o rozvod,

žaloby týkající se autorského práva a souvisejících práv a ochrany průmyslových patentů,

žaloby o náhradu škody způsobené při úředním postupu osob vykonávajících svou pravomoc v rámci veřejné správy,

žaloby týkající se mezinárodních dohod o přepravě zboží a zasilatelství,

žaloby v rámci občanských práv plynoucí z porušení osobnostních práv, včetně řízení o nárocích na odškodnění za taková porušení práv, jsou-li uplatněna při podání žaloby nebo v průběhu řízení,

žaloby týkající se cenných papírů,

žaloby pro urážku na cti,

některé spory podle práva obchodních společností vymezené zákonem

návrhy na zrušení rozhodnutí rejstříkového soudu týkajících se zápisu společností do rejstříku;

určovací žaloby týkající se existence, neplatnosti nebo účinnosti zakladatelských listin nebo stanov;

návrh na soudní přezkum rozhodnutí obchodních sdružení;

žaloby založené na členských vztazích – mezi členy/společníky (bývalými členy) a obchodními sdruženími a mezi členy (bývalými členy) navzájem;

žaloby týkající se nabytí kvalifikovaného podílu;

žaloby týkající se změny pravidel pro odpovědnost členů, kteří vlastní podíl na společnosti s ručením omezeným;

některé žaloby týkající se registrovaných sdružení, která nejsou obchodními sdruženími:

žaloby podané orgánem odpovědným za právní dohled nad těmito sdruženími;

žaloby založené na členských vztazích – mezi členy/společníky (bývalými členy) a obchodními sdruženími a mezi členy (bývalými členy) navzájem;

žaloby týkající se smluv o financování uzavřených s poskytovateli zdravotní péče,

určovací žaloby, v nichž výše nároku přesahuje výše uvedenou částku,

žaloby týkající se nerovných smluvních podmínek,

žaloby týkající se náhrady škody způsobené porušením práva na spravedlivý soudní proces a jeho ukončení v rozumné době,

žaloby, které obecné soudy projednávají ze zákona,

pokud má obecný soud příslušnost k projednání věci, jež se týká kterékoli ze stran, přísluší projednání věci danému soudu.

Soudy druhého stupně

Obecné soudy (törvényszékek): Pro věci, jež spadají do působnosti okresních soudů jednajících jako soudy prvního stupně, a věci, o nichž jednají správní a pracovní soudy.

Krajské odvolací soudy (ítélőtáblák): Pro věci, jež spadají do pravomoci obecných soudů jednajících jako soudy prvního stupně.

Kúria (nejvyšší soud): Pro věci postoupené krajskými odvolacími soudy. Rovněž pro věci, kde rozhodnutí vynesly obecné soudy jako soudy prvního stupně a kde právně zastoupené strany společně požadují, aby jejich věc rozhodl nejvyšší soud – pokud je opravný prostředek založen na porušení hmotného práva. Jedná-li se o majetkoprávní žaloby, je možné věc postoupit nejvyššímu soudu pouze v případě, že sporná částka přesahuje 500 000 HUF (přibližně 1 840 EUR).

Kúria rovněž rozhoduje ohledně návrhů na soudní přezkum.

Složení soudů

Soud **prvního stupně** se obvykle skládá z **jednoho soudce**, ale zákon může přesně stanovit, že pro určité druhy věcí se soud skládá z **jednoho soudce z povolání a dvou přísedících tvořících tříčlenný senát**. Při řízení mají přísedící stejná práva a povinnosti jako soudce z povolání. Avšak pouze soudci z povolání mohou vystupovat jako samosoudci nebo předsedové senátu.

Soudy druhého stupně (obecné soudy a krajské odvolací soudy) **se skládají ze tří soudců z povolání**.

Při **soudním přezkumu zasedá Kúria ve složení tří soudců z povolání** (nebo v některých případech, kdy je věc obzvláště složitá, **pěti soudců z povolání**).

Příslušnost soudu

Obecná příslušnost: Zpravidla je oprávněn jednat soud příslušný podle místa trvalého bydliště žalovaného, není-li výlučně příslušný jiný soud. Další pravidla příslušnosti stanoví rovněž zákon (např. nemá-li žalovaný trvalé bydliště, závisí příslušnost na jeho místě pobytu).

Zákon rovněž kromě obecné příslušnosti stanoví zvláštní důvody příslušnosti (alternativní příslušnost, výlučná příslušnost).

V případě souběhu příslušnosti, není-li stanovena výlučná příslušnost, může žalobce zahájit řízení před jiným zákonem stanoveným soudem podle svého výběru, a nikoli před obecně příslušným soudem (např. řízení o opatrovnictví může být zahájeno rovněž před soudem příslušným z hlediska trvalého bydliště dítěte, žaloba týkající se náhrady škody může být podána také u soudu příslušného z hlediska místa, kde ke škodě došlo, atd.).

V případě výlučné příslušnosti lze žalobu podat výhradně ke konkrétnímu soudu.

Systém trestního soudnictví

Soudy prvního stupně

Obecně platí, že **okresní soudy** mají pravomoc vést trestní řízení.

Obecné soudy však mohou vést řízení v případech, které se týkají:
trestných činů, které se trestají odnětím svobody na 15 nebo více let nebo odnětím svobody na doživotí, a
trestných činů proti státu (kapitola X trestního zákoníku);
trestných činů proti lidskosti (kapitola XI trestního zákoníku),
zločinného spolčení za účelem spáchání vraždy, usmrcení z nedbalosti (čl. 166 odst. 3 a 4 trestního zákoníku), vraždy spáchané v silném rozrušení (článek 167 trestního zákoníku), újmy na zdraví s podstatným rizikem smrti (nebo s následkem smrti) (čl. 170 odst. 6 a čl. 170 odst. 7 třetí věta trestního zákoníku), únosu (článek 175/A trestního zákoníku), obchodování s lidmi (článek 175/B trestního zákoníku), trestných činů proti pravidlům lékařské péče a lékařského výzkumu a právu na sebeurčení ve věci zdravotní péče (hlava II kapitoly XII trestního zákoníku);
trestných činů proti průběhu voleb, referend, občanských iniciativ a evropských občanských iniciativ (článek 211 trestního zákoníku), zneužití utajovaných skutečností (hlava III kapitoly XV trestního zákoníku), zneužití pravomoci úřední osoby (hlava IV kapitoly XV trestního zákoníku), násilí vůči osobě požívající mezinárodní ochrany (článek 232 trestního zákoníku), vzpoury vězňů (článek 246 trestního zákoníku), maření výkonu rozhodnutí mezinárodního soudu (článek 249/B trestního zákoníku), trestných činů proti veřejné (mezinárodní) soudní moci (hlava VII a VIII kapitoly XV trestního zákoníku);
teroristických činů (článek 261 trestního zákoníku), porušení mezinárodních hospodářských omezení (článek 261/A trestního zákoníku), únosu letadel, železničních vozidel, lodí a silničních vozidel hromadné dopravy nebo vozidel vhodných pro hromadnou přepravu zboží (článek 262 trestního zákoníku), účasti na zločinném spolčení (článek 263/C trestního zákoníku);
zneužití vojenských výrobků a služeb a rovněž výrobků dvojího užití (článek 263/B trestního zákoníku), zneužití důvěrných informací v obchodním styku (článek 299/A trestního zákoníku), podvodu v oblasti kapitálových investic (článek 299/B trestního zákoníku), organizování pyramidových schémat (článek 299/C trestního zákoníku), praní špinavých peněz (článek 303 trestního zákoníku);
obecného ohrožení, které vede k významné nebo závažné finanční újmě (čl. 259 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku), narušení provozu veřejných služeb, které má za následek významnou nebo mimořádně závažnou finanční újmu (čl. 260 odst. 3 a 4 trestního zákoníku), trestných činů proti počítačovým systémům a údajům, které způsobí významnou nebo mimořádně závažnou škodu (čl. 300/C odst. 4 písm. b) a c) trestního zákoníku), daňových podvodů a nesplnění svých povinností dohledu a auditních povinností v souvislosti s daňovým podvodem, které vedou k významné nebo závažné ztrátě příjmů (čl. 310 odst. 4 písm. a), odst. 5 písm. a) a odst. 6 a rovněž článek 310/A trestního zákoníku), zneužití peněžních substitutů, které způsobí významnou nebo mimořádně velkou škodu (čl. 313/C odst. 5 písm. a) a čl. 313/C odst. 6 trestního zákoníku), krádeže (čl. 316 odst. 6 písm. a) a čl. 316 odst. 7 trestního zákoníku) a zpronevěry (čl. 317 odst. 6 písm. a) a čl. 317 odst. 7 trestního zákoníku) věcí významné nebo mimořádně vysoké hodnoty, podvodu, který způsobí významnou nebo mimořádně velkou škodu (čl. 318 odst. 6 písm. a) a čl. 318 odst. 7 trestního zákoníku), zpronevěry finančních prostředků, která vede k významné nebo mimořádně velké finanční újmě (čl. 319 odst. 3 písm. c) a d) trestního zákoníku), špatného hospodaření s finančními prostředky způsobeného nedbalostí, které vede k významné nebo závažné finanční újmě (čl. 320 odst. 2 trestního zákoníku), loupeže (čl. 321 odst. 4 písm. b) trestního zákoníku) a rabování (čl. 322 odst. 3 písm. a) trestního zákoníku) významné nebo vysoké hodnoty, vandalství, které způsobí významnou nebo mimořádně velkou škodu (čl. 324 odst. 5 a 6 trestního zákoníku), přijetí kradeného zboží významné nebo mimořádně vysoké hodnoty (čl. 326 odst. 5 písm. a) a odst. 6 trestního zákoníku), porušení autorského práva nebo souvisejících práv, které vede k významné nebo mimořádně velké finanční škodě (čl. 329/A odst. 3 trestního zákoníku) a porušení práv chráněných právem průmyslových patentů (čl. 329/D odst. 3 trestního zákoníku),
trestných činů podléhajících vojenskému právu;
zločinů komunismu a trestných činů, na něž se nevztahuje promlčecí lhůta podle mezinárodního práva, stanovených zákonem o trestněprávní odpovědnosti za zločiny proti lidskosti a stíhání některých trestných činů spáchaných v období komunistické diktatury a neuplatnění promlčecí lhůty na ně.
Místní **příslušnost** soudů je zpravidla dána místem, ve kterém je **trestný čin spáchán**.
Spáchal-li obžalovaný trestné činy spadající pod příslušnost různých soudů, je k projednání věci příslušný **obecný soud**.

Soudy druhého stupně

Obecné soudy: Pro věci, které v prvním stupni spadají do pravomoci okresního soudu.
Krajské odvolací soudy: Pro věci, které v prvním stupni spadají do pravomoci obecného soudu.
Kúria: Pro věci, které spadají do pravomoci krajského odvolacího soudu, je-li proti rozhodnutí daného soudu přípustný opravný prostředek.

Soudy třetího stupně

Krajské odvolací soudy: Pro věci, o nichž ve druhém stupni rozhodoval obecný soud.
Kúria: Pro věci, o nichž ve druhém stupni rozhodoval krajský odvolací soud.

Složení soudů

Pokud lze daný trestný čin potrestat odnětím svobody na osm nebo více let, **okresní soud rozhoduje v senátu tvořeném jedním soudcem z povolání a dvěma přísedícími**. V ostatních případech **rozhoduje samosoudce**.
Obecný soud konající jako soud prvního stupně také vede své řízení v **senátu, který se skládá z jednoho soudce z povolání a dvou přísedících**.
Soud rozhodující **ve druhém a třetím stupni** vede řízení v **senátu, který se skládá ze tří soudců z povolání. Kúria** rozhoduje v **senátu složeném ze tří nebo pěti soudců z povolání**.

Související odkazy

Oficiální stránka maďarských soudů

Poslední aktualizace: 30/10/2019

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.